

ลักษณะการใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลี -กรณีศึกษานิสิตวิชาเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1-1

ลัทธินี ธรรมชัย

Abstract

This research aimed at investigating the use of particles in the Korean language of first-year students majoring in Korean. This research was conducted in 2008, and the sample included 162 first-year, Korean-majored students in six universities in Thailand. The research tool was a two-part exam, multiple-choice and written. The analysis included exploring the particles that the participants in each university had learned, and studying the scores collected from the exam. It was found that in the multiple-choice section, the students had the most difficulties in identifying the adverb particle '에/에서' and the subject particle '이/가, 께서'. In the written section, it was found that the students made errors in five areas. First, the students used wrong kinds of particle to form words (41.2%). Second, they used particles that violate grammatical rules (23.2%). Third, they did not use particles (23.4%). Fourth, they used more than one particle to construct a word (7.6%). Lastly, they misspelled particles (4.6%).

In the research, three causes of errors were identified: first-language interference, confusion derived from the rules of particles in the Korean language itself, and the lack of knowledge about particles in the language. From the research, possible solutions, thus, are teaching students to understand the word-forming rules, to use the right types of particles for different kind of words, not to use more than one particle, and, lastly, to be careful about words with a final consonant which require a different particle.

---

¹งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (เงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์)
ประจำปี 2551

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ปัจจุบันภาษาเกาหลีกำลังมีบทบาทอย่างมากในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจซึ่งภาษาเกาหลีกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเป็นอย่างมาก มีการเปิดสอนภาษาเกาหลีในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มากขึ้นเพื่อรองรับความต้องการดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดีการเรียนการสอนภาษาเกาหลีในประเทศไทยยังถือว่าอยู่ในช่วงกำลังได้รับการพัฒนา และการศึกษาเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนด้านภาษาเกาฬียังคงมีไม่มากนักหากเทียบกับภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น

ในการเรียนภาษาต่างประเทศสิ่งสำคัญอันดับต้นๆ คือ การศึกษาไวยากรณ์ซึ่งหมายถึง ระบบโครงสร้างของภาษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างประโยคให้ถูกต้องในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าของภาษานั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาษาเกาหลีจัดว่าเป็นภาษาที่มีลักษณะไวยากรณ์ที่ซับซ้อน และมีลักษณะพิเศษทางภาษาหลายอย่าง ภาษาเกาหลีเป็นภาษาที่จัดอยู่ในกลุ่มตระกูลภาษาอูรัลอัลตาอิก (Altaic Language) มีโครงสร้างการเรียงคำในแบบประธาน+กรรม+กริยา มีลักษณะสำคัญทางภาษาคือ เป็นภาษารูปคำติดต่อ (Agglutinative Language) ภาษาเกาหลีมีการกลมกลืนเสียง การเติมวิภัติปัจจัย การใช้คำสุภาพ การแสดงมาลา และภาษาเกาหลีมีการเรียงลำดับจากหน่วยใหญ่ไปหาหน่วยเล็ก นอกจากนี้ภาษาเกาฬียังได้รับอิทธิพลจากภาษาจีน และมีโครงสร้างแบบ SOV แต่ภาษาเกาหลีสามารถเคลื่อนย้ายตำแหน่งต่างๆ ในประโยคได้ (ปริศ วงศ์ธนเสน. 2550 : 3-9) จากลักษณะสำคัญดังกล่าวนี้เห็นว่าภาษาเกาหลีมีโครงสร้างไวยากรณ์ที่ซับซ้อนแตกต่างจากภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาในตระกูลไท-จีนเป็นอย่างมาก ภาษาไทยมีลักษณะทางหน่วยคำเป็นภาษาคำโดดซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ ส่วนภาษาเกาหลีเป็นภาษาคำติดต่อที่มีวิภัติปัจจัยและมีการผันคำไปตามรูปประโยคต่างๆ โดยตำแหน่งของคำสามารถสลับที่ได้โดยที่ความหมายไม่เปลี่ยนแปลงแต่มีการใช้คำบ่งชี้เพื่อบอกหน้าที่ของคำนามที่ตามหลังและความสัมพันธ์ของคำนามนั้นๆ ในประโยคอย่างชัดเจน หากใช้คำบ่งชี้ผิดจะสะท้อนให้เห็นความบกพร่องด้านความรู้ทางไวยากรณ์ ดังนั้นการใช้คำบ่งชี้ในภาษาเกาหลีจึงมีความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ในการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลี

ในการเรียนภาษาต่างประเทศผู้เรียนควรมีความรู้พื้นฐานด้านไวยากรณ์ของภาษาต่างประเทศนั้นๆ ในระดับพื้นฐานที่ดีพอจึงจะสามารถเรียนภาษาต่างประเทศให้ได้ผลดีในการเรียนระดับสูงขึ้น จากการศึกษาถึงความยากในการเรียนภาษาเกาหลีของชาวต่างชาติในฐานะภาษาต่างประเทศพบว่าความยากที่สุดในการเรียนภาษาเกาหลีของชาวต่างชาติคือ การใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลี โดยเฉพาะชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษ จีน รัสเซีย และภาษาต่างประเทศอื่นๆ ที่ไม่มีการใช้คำบ่งชี้ในภาษาแม่ของตนเอง (고석주 외, 2004: 253) โดยผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ถูกจัดให้เป็นกลุ่มผู้เรียนที่ประสบความยากในการเรียนภาษาเกาหลีโดยเฉพาะการใช้คำบ่งชี้เช่นกัน

การศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาเกาหลีในประเทศไทยนั้น แต่ละมหาวิทยาลัยรับนิสิตที่ไม่มีพื้นฐานทางภาษาเกาหลีเข้าเรียน ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาเกาหลีในระดับชั้นปีที่ 1 ในทุกมหาวิทยาลัยจึงเป็นการเริ่มสอนตั้งแต่พยัญชนะ สระ และพยัญชนะตัวสะกด จากนั้นจึงเริ่มสอนไวยากรณ์พื้นฐาน เช่น โครงสร้างประโยคพื้นฐาน คำบ่งชี้ภาษาเกาหลี ตลอดจนการผันกริยาตามกาลต่างๆ ฯลฯ เพื่อให้ นิสิตเข้าใจลักษณะโครงสร้างไวยากรณ์พื้นฐานของภาษาเกาหลี แต่นิสิตส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับลักษณะ ไวยากรณ์ภาษาเกาหลีโดยเฉพาะลักษณะการใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีทำให้เกิดความบกพร่องขึ้นบ่อยครั้ง หรือบางคนไม่ใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีในประโยคทำให้ความหมายของประโยคไม่ชัดเจน ดังนั้นการศึกษาลักษณะการใช้ คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีของนิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 จะมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน การจัดแบบเรียน สื่อการสอน เพื่อให้ นิสิตเข้าใจและใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีได้อย่างถูกต้องนำไปสู่สื่อสารภาษาเกาหลีได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคำบ่งชี้ภาษาเกาหลีที่นิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ได้เรียน
2. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีของนิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1
3. เพื่อวิเคราะห์ข้อผิดพลาด ปัญหาและสาเหตุต่างๆ ที่นิสิตใช้คำบ่งชี้ผิด แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาออกแบบสื่อการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาเกาหลี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะลักษณะการใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีที่นิสิตชั้นปีที่ 1 เอกภาษาเกาหลี ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการวิเคราะห์ความผิดของนิสิตในด้านอื่นๆ โดยในประเทศไทยมหาวิทยาลัยที่มีนิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 มีทั้งสิ้น 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คำบ่งชี้ หมายถึง ชนิดของคำที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำนามหนึ่งกับคำนามหนึ่งในประโยค เพื่อให้มีความหมายชัดเจน ใช้เติมด้านหลังคำนามเพื่อใช้แสดงหน้าที่ของคำว่าเป็น ประธาน กรรม คุณศัพท์ วิเศษณ์ ฯลฯ หรือเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคำนามที่ตามหลังกับประโยคเพื่อให้ความหมายของประโยคชัดเจนและไม่เกิดความเข้าใจผิดในการสื่อสาร
2. นิสิตวิชาเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 หมายถึง นิสิตที่เรียนภาษาเกาหลีเป็นวิชาเอกในการศึกษา

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

คำบ่งชี้ หมายถึง ชนิดของคำที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำนามหนึ่งกับคำนามหนึ่งในประโยคเพื่อให้มีความหมายชัดเจน อีกทั้งใช้เติมด้านหลังคำนามเพื่อใช้แสดงหน้าที่ของคำว่าเป็น ประธาน กรรม คุณศัพท์ วิเศษณ์ ฯลฯ หรือเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคำนามที่ตามหลังกับประโยคเพื่อให้ความหมายของประโยคชัดเจนและไม่เกิดความเข้าใจผิดในการสื่อสาร (남기심·고영근, 1993: 20)

김청숙 외 (2005) กล่าวว่าคำบ่งชี้มีหน้าที่สำคัญในการบอกความสัมพันธ์ระหว่างคำนามและคำนามในประโยค ดังนั้นคำบ่งชี้เป็นส่วนที่สำคัญมากในไวยากรณ์ภาษาเกาหลี หากไม่มีการใช้คำบ่งชี้จะทำให้ความหมายคลาดเคลื่อนหรือไม่มีความหมาย เช่น การใส่คำบ่งชี้ประธานและคำบ่งชี้กรรมให้ประโยคมีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้นดังตัวอย่างต่อไปนี้

형이	집을	샀다.
พี่ชาย(คำบ่งชี้ประธาน)	บ้าน(คำบ่งชี้กรรม)	ซื้อ

จากประโยคข้างต้นนี้คำบ่งชี้ '이' และคำบ่งชี้ '을' แสดงความสัมพันธ์กันโดยมี '샀다' เป็นกริยาของประโยค

남기심·고영근(1993) ได้แบ่งชนิดของคำบ่งชี้ภาษาเกาหลีตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ชนิดของคำบ่งชี้ภาษาเกาหลี

ชนิดของคำบ่งชี้	คำบ่งชี้
คำบ่งชี้ประธาน	이/가, 께서
คำบ่งชี้ภาคแสดง	이다/다
คำบ่งชี้กรรม	을/를
คำบ่งชี้เสริม ²	이/가

² คำบ่งชี้เสริม (보격 조사) เป็นคำบ่งชี้ที่ใช้สำหรับส่วนเติมเต็มของประโยค โดยเติมไว้หลังคำนามหรือคำสรรพนามซึ่งใช้ควบคู่กับคำกริยา '되다', '아니다'

คำบ่งชี้แสดงหน้าที่	คำบ่งชี้คุณศัพท์	의
	คำบ่งชี้วิเศษณ์	에, 에게, 한테, 께, 에서, 에게서, 한테서, (으)로, 하고
คำบ่งชี้เชื่อม		와/과, 하고, (이)랑
คำบ่งชี้ช่วย		은/는, 도, 만, 뿐, 까지, 마저, 조차, 부터, 마다, (이)야, (이)나, (이)나마

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นนิสิตวิชาเอกภาษาเกาหลี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ในประเทศไทย ซึ่งจะศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีนิสิตวิชาเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2551 เท่านั้น โดยมหาวิทยาลัยที่เป็นแหล่งเก็บข้อมูลได้แก่

1. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	20	คน
2. มหาวิทยาลัยบูรพา	29	คน
3. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	6	คน
4. มหาวิทยาลัยนเรศวร	20	คน
5. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	36	คน
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	51	คน
รวมทั้งสิ้น	162	คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบการใช้คำบ่งชี้มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรงที่นิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ที่มหาวิทยาลัยทั้ง 6 แห่งใช้ในการเรียนรายวิชาภาษาเกาหลี แล้วสร้างแบบทดสอบ 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแบบทดสอบการเลือกใช้คำบ่งชี้ประกอบด้วยข้อคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 55 ข้อและส่วนที่ 2 เป็นการเขียนเรียงความสั้น ๆ เรื่องการแนะนำตนเองซึ่งส่วนที่ 2 กำหนดให้นิสิตแต่งประโยคอย่างน้อยคนละ 10 ประโยค
2. นำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาเกาหลีจำนวน 2 ท่านตรวจสอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งแบบทดสอบไปยังสาขาวิชาภาษาเกาหลีในมหาวิทยาลัยทั้ง 6 แห่งที่มี นิสิตวิชาเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 รวมทั้งสิ้น 162 ชุด
2. นำแบบทดสอบที่ได้รับจากแต่ละมหาวิทยาลัยมาตรวจและนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจมาวิเคราะห์ผล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยลักษณะการใช้คำบ่งชี้ของนิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 พบว่าคำบ่งชี้ภาษาเกาหลีที่นิสิตได้ เรียนในชั้นปีที่ 1 มีทั้งหมด 22 ตัว คิดเป็นร้อยละ 75.86 ของคำบ่งชี้ภาษาเกาหลีทั้งหมด และสามารถสรุปคำบ่ง ชี้ที่นิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยทั้ง 6 แห่งได้เรียนดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงคำบ่งชี้ที่นิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ได้เรียน

ชนิดของคำบ่งชี้		คำบ่งชี้
คำบ่งชี้แสดงหน้าที่	คำบ่งชี้ประธาน	이/가, 께서
	คำบ่งชี้ภาคแสดง	다/이다 ³
	คำบ่งชี้กรรม	을/를
	คำบ่งชี้เสริม	이/가
	คำบ่งชี้คุณศัพท์	의
	คำบ่งชี้วิเศษณ์	에, 에게 한테, 께, 에서, 에게서, 한테서, (으)로, 하고, 보다
คำบ่งชี้เชื่อม		와/과
คำบ่งชี้ช่วย		은/는, 께서는, 도, 만, 까지, 부터

³ งานวิจัยฉบับนี้ได้อ้างอิงชนิดของคำบ่งชี้จาก 남기심·고영근 (1993) ซึ่งได้แบ่งชนิดของคำบ่งชี้ภาษาเกาหลีโดยแบ่งประเภทให้ '다/이다' เป็นคำบ่งชี้ภาคแสดง (서술어격조사)

การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีของนิสิตชั้นปีที่ 1 สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบส่วนที่ 1

ตารางที่ 3 ลักษณะการใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีของนิสิตชั้นปีที่ 1 จากแบบทดสอบส่วนที่ 1

	คำบ่งชี้		การใช้คำบ่งชี้ผิด		การไม่เติมคำบ่งชี้		
			จำนวน (ข้อ)	ร้อยละ	จำนวน (ข้อ)	ร้อยละ	
คำบ่งชี้แสดงหน้าที่	คำบ่งชี้ประธาน	이/가, 께서 (5ข้อ)	466	57.53	25	3.08	
	คำบ่งชี้ภาคแสดง	이다/다 (5ข้อ)	375	46.29	0	0	
	คำบ่งชี้กรรม	을/를 (5ข้อ)	355	43.82	31	3.82	
	คำบ่งชี้เสริม	이/가 (5ข้อ)	128	15.80	95	11.65	
	คำบ่งชี้คุณศัพท์	으 (5ข้อ)	187	23.08	5	0.62	
	คำบ่งชี้วิเศษณ์	에, 에서 (5ข้อ) 에게, 한테, 께, 에게서, 한테서 (5ข้อ)	583 348	71.97 42.96	48 55	5.92 6.79	
		(으)로, 하고, 보다 (5ข้อ)	297	36.66	72	8.88	
	รวมคำบ่งชี้วิเศษณ์ 15ข้อ x 162คน เท่ากับ 2,430ข้อ			1,228	50.53	175	7.20
	รวมคำบ่งชี้แสดงหน้าที่ทั้งหมด 40 ข้อ x 162คน เท่ากับ 6,480 ข้อ			2,739	42.26	331	5.10
	คำบ่งชี้เชื่อม	와/과 (5ข้อ)	350	43.20	45	5.55	
	은/는, 께서는, 도, 만 (5ข้อ)	156	19.25	89	10.98		
คำบ่งชี้ช่วย	부터, 께지 (5ข้อ)	42	5.18	36	4.44		
รวมคำบ่งชี้ช่วยทั้งหมด 10ข้อ x 162คน เท่ากับ 1,620 ข้อ			198	12.22	125	7.71	

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปลักษณะการใช้คำบ่งชี้ของนิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ได้ดังนี้

1.1 นิสิตใช้คำบ่งชี้แสดงหน้าที่ผิดในสัดส่วนที่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.26 และในคำบ่งชี้หน้าที่ที่นิสิตใช้ผิดมากที่สุดคือ คำบ่งชี้วิเศษณ์ '예, 에서' คิดเป็นร้อยละ 71.97 ของจำนวนข้อที่ให้นิสิตทำแบบทดสอบ อันดับที่ 2 คือคำบ่งชี้ประธานคิดเป็นร้อยละ 57.53 ของจำนวนข้อที่ให้นิสิตทำแบบทดสอบ และอันดับที่ 3 คือ คำบ่งชี้ภาคแสดงคิดเป็นร้อยละ 46.29 ของจำนวนข้อที่ให้นิสิตทำแบบทดสอบ

ตัวอย่างประโยคที่นิสิตใช้คำบ่งชี้แสดงหน้าที่ผิด

- 1) (극장에 영화를 봐요. (에서) (ดูภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์)
- 2) 우리 오빠가 태국에 일합니다. (에서) (พี่ชายของฉันทำงานที่ประเทศไทย)
- 3) 요즘 물건 값을 많이 올랐습니다. (이) (ช่วงนี้ราคาของ?แพงขึ้นมาก)
- 4) 제 고향을 방콕이에요. (이) (บ้านเกิดของฉัน?คือกรุงเทพฯ)

1.2 นิสิตไม่เต็มคำบ่งชี้ช่วยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.71 ของจำนวนข้อที่ให้นิสิตทำแบบทดสอบ อันดับที่ 2 คือคำบ่งชี้เชื่อมคิดเป็นร้อยละ 5.5 ของจำนวนข้อที่ให้นิสิตทำแบบทดสอบ และอันดับที่ 3 คือ คำบ่งชี้แสดงหน้าที่คิดเป็นร้อยละ 5.1

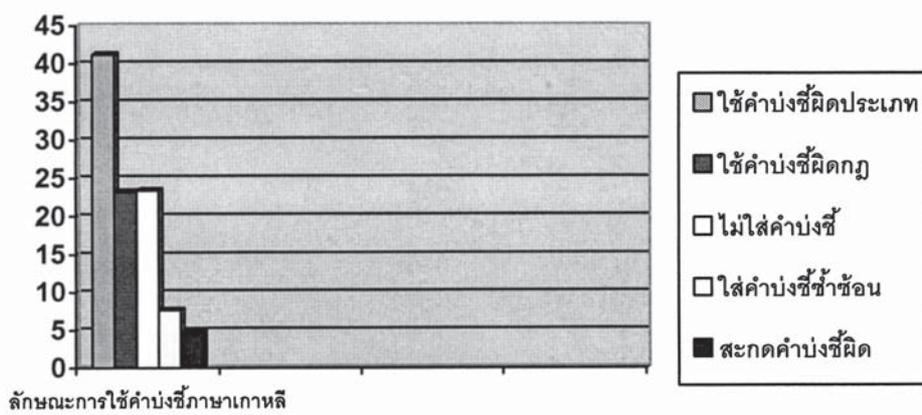
ตัวอย่างประโยคที่นิสิตไม่เต็มคำบ่งชี้

- 1) 저는 개하고 고양이? 좋아해요. (를) (ฉันชอบสุนัขและแมว)
- 2) 주말? 수영합니다. (에) (ในวันสุดสัปดาห์ไปว่ายน้ำ)
- 3) 제 가족? 4 명 있어요. (이) (ครอบครัวของฉันมี 4 คน)
- 4) 저는 오빠와 언니? 있어요. (가) (ฉันมีพี่ชายและพี่สาว)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบส่วนที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีของนิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ในแบบทดสอบส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ให้นิสิตเขียนเรียงความ สามารถสรุปเป็นกราฟได้ดังต่อไปนี้

กราฟที่ 1 ลักษณะการใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีจากเรียงความ

จากกราฟ สามารถสรุปลักษณะการใช้คำบ่งชี้ของนิสิตได้ดังนี้

2.1 ลักษณะการใช้คำบ่งชี้ผิดประเภท คิดเป็นร้อยละ 41.2

ตัวอย่าง

- 1) 우리 가족을 4 명 있습니다. (은) (ครอบครัวของฉัน? มี 4 คน)
- 2) 한국어를 재미있지만 어려워요. (가)(ภาษาเกาหลี? สนุกแต่ยาก)

2.2 ลักษณะการใส่คำบ่งชี้ผิดกฎ คิดเป็นร้อยละ 23.2

ตัวอย่าง

- 1) 숙제이 많아요. (가) (มีการบ้าน? มาก)
- 2) 저는 한국 가수를 좋아해요. (를) (ฉันชอบนักร้องเกาหลี?)

2.3 ลักษณะการไม่ใส่คำบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 23.4

ตัวอย่าง

- 1) 저는 개를 좋아하지만 고양이? 싫어해요. (를) (ฉันชอบสุนัขแต่ไม่ชอบแมว?)
- 2) 저는 치앙마이랏차팟대학교? 다녀요. (예) (ฉันเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)

2.4 ลักษณะการใส่คำบ่งชี้ซ้ำซ้อน คิดเป็นร้อยละ 7.6

ตัวอย่าง

- 1) 한국 음식도를 잘 먹어요. (도) (กินอาหารเกาหลี? ก็เก่งด้วย)
- 2) 저는 비빔밥과를 불고기를 좋아해요. (과) (ดิฉันชอบพีบิมบับและเนื้อย่าง?)

2.5 ลักษณะการสะกดคำบ่งชี้ผิด คิดเป็นร้อยละ 4.6

ตัวอย่าง

- 1) 제 고향은 람꾼이예요. (이예요) (บ้านเกิดของฉันคือลำพูน)
- 2) 저는 8 시보터 수업이 있습니다. (부터) (ฉันมีเรียนตั้งแต่ 8.00 น.)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบทั้ง 2 ส่วนแสดงให้เห็นว่าเมื่อให้นิสิตทำแบบทดสอบในลักษณะที่ให้เลือกเติมคำบ่งชี้ที่นิสิตจะเลือกเติมได้เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีการเว้นช่องว่างให้เติมในประโยคเสมือนเป็นการบังคับให้มีการใส่คำบ่งชี้ชนิดใดชนิดหนึ่งทำให้นิสิตไม่ค่อยมีความบกพร่องเกี่ยวกับการไม่ใส่คำบ่งชี้มาก ในแบบทดสอบส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นการให้เขียนเรียงความพบว่านิสิตส่วนใหญ่ใช้คำบ่งชี้ผิดประเภทเป็นสัดส่วนที่มากที่สุดคือร้อยละ 41.2 ซึ่งนับเป็นปัญหาที่เกิดจากความซับซ้อนของไวยากรณ์ภาษาเกาหลีและการที่นิสิตไม่ใส่คำบ่งชี้ร้อยละ 23.4 แสดงให้เห็นถึงการแทรกแซงจากอิทธิพลภาษาไทยซึ่งไม่มีการใช้คำบ่งชี้ในประโยค นอกจากนี้ นิสิตยังใส่คำบ่งชี้ซ้ำซ้อนร้อยละ 7.6 และสะกดคำบ่งชี้ผิดร้อยละ 4.6 ซึ่งเกิดความไม่เข้าใจในหลักไวยากรณ์ภาษาเกาหลี

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ผู้วิจัยพบว่าสาเหตุที่ทำให้นิสิตมีลักษณะการใช้คำบ่งชี้บกพร่อง มี 3 สาเหตุคือ การแทรกแซงจากภาษาแม่ ความสับสนในกฎเกณฑ์การใช้คำบ่งชี้ การขาดความรู้ด้านคำบ่งชี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การแทรกแซงจากภาษาแม่

การแทรกแซงจากภาษาแม่ทำให้นิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยทั้ง 6 แห่งใช้คำบ่งชี้บกพร่อง เพราะนิสิตยังไม่คุ้นเคยกับลักษณะไวยากรณ์ภาษาเกาหลีเรื่องการใช้คำบ่งชี้ทำให้นิสิตใช้คำบ่งชี้ผิดกฎหรือไม่ใส่คำบ่งชี้ในประโยคที่ควรใส่คำบ่งชี้ ทั้งนี้เนื่องจากภาษาไทยไม่มีการใช้คำบ่งชี้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ 구석주 외 (2004) ซึ่งอธิบายว่าผู้เรียนชาวต่างชาติที่ใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีผิดมากที่สุด คือ กลุ่มชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาแม่ ที่ไม่มีคำบ่งชี้ เช่น จีน อังกฤษ ไทย เป็นต้น

저는	고양이를	좋아합니다.
ผม(คำบ่งชี้ประธาน)	แมว(คำบ่งชี้กรรม)	ชอบ

จากประโยคข้างต้นจะเห็นว่าในภาษาไทยไม่มีการใช้คำบ่งชี้แต่ใช้การเรียงคำในการบอกความสัมพันธ์ของคำนามในประโยค เนื่องจากความแตกต่างทางไวยากรณ์ระหว่างภาษาไทยและภาษาเกาหลีดังกล่าวนี้ทำให้นิสิตใช้คำบ่งชี้ผิดกฎหรือไม่ใส่คำบ่งชี้

2. ความสับสนในกฎเกณฑ์การใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลี

ผู้วิจัยคิดว่ากรณีที่นิสิตใช้คำบ่งชี้ผิดประเภทเกิดจากที่นิสิตสับสนในกฎเกณฑ์การใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลีที่มีกฎการใช้ค่อนข้างคล้ายกัน เช่น นิสิตสับสนใช้คำบ่งชี้วิเศษณ์ '에/에서' สลับกัน หรือการใช้คำบ่งชี้วิเศษณ์ '에게, 한테, 께, 에게서, 한테서' ซึ่งเมื่อนิสิตใช้คำบ่งชี้ดังกล่าวผิดจะทำให้ความหมายของประโยคคลาดเคลื่อนหรือเปลี่ยนไปนำไปสู่การเข้าใจผิดในระหว่างการสื่อสารได้ ดังตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

철수가	한국에서	왔어요.
ชอลซู (คำบ่งชี้ประธาน)	ประเทศเกาหลีจาก (คำบ่งชี้วิเศษณ์)	มาแล้ว

철수가	한국에	왔어요.
ชอลซู (คำบ่งชี้ประธาน)	ประเทศเกาหลีที่ (คำบ่งชี้วิเศษณ์)	มาแล้ว

จากประโยคข้างต้นจะเห็นว่าทั้งสองประโยคใช้คำบ่งชี้วิเศษณ์แตกต่างกันและมีความหมายต่างกัน แต่หากมีการใช้คำบ่งชี้วิเศษณ์ผิดจะทำให้ความหมายของประโยคคลาดเคลื่อนและเกิดการเข้าใจผิดในระหว่างการสื่อสาร ซึ่งลักษณะการใช้คำบ่งชี้ถือเป็นไวยากรณ์ภาษาเกาหลีในระดับต้น หากไม่ได้รับการฝึกฝนให้มีการใช้อย่างถูกต้องจะมีผลสืบเนื่องเมื่อนิสิตเรียนภาษาเกาหลีในระดับที่สูงขึ้น

3. การขาดความรู้ด้านคำบ่งชี้ภาษาเกาหลี

ผู้วิจัยคิดว่ามีลักษณะการใช้คำบ่งชี้ที่มีสาเหตุจากนิสิตไม่มีความรู้หลักไวยากรณ์ภาษาเกาหลีเรื่องคำบ่งชี้ทำให้นิสิตใช้คำบ่งชี้ผิด เช่น การสะกดคำบ่งชี้ผิด การใช้คำบ่งชี้ซ้ำซ้อน เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าการขาดความรู้ด้านคำบ่งชี้ภาษาเกาหลีทำให้เกิดปัญหาในการสื่อความหมายได้ ดังตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

8 시부터

수업이

있습니다.

8 นาฬิกาตั้งแต่(คำบ่งชี้ช่วย)

เรียน(คำบ่งชี้ประธาน)

มี

จากประโยคข้างต้นหากมีการสะกดคำบ่งชี้ช่วย ‘부터’ หรือใส่คำบ่งชี้อื่น ๆ เพิ่มข้างหลังคำบ่งชี้ช่วย ‘부터’ อีกจะทำให้ความหมายของประโยคนี้อันเปลี่ยนไปทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารได้

แนวทางการสอนการใช้คำบ่งชี้ภาษาเกาหลี

จากผลการวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำบ่งชี้ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นแนวทางการสอนเรื่องคำบ่งชี้ภาษาเกาหลี และการส่งเสริมให้นิสิตมีการเรียนรู้ที่ดีเพื่อความเข้าใจและนำคำบ่งชี้ภาษาเกาหลีไปใช้ได้ถูกต้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสอนให้นิสิตใช้คำบ่งชี้ได้ถูกกฎ

ผู้วิจัยคิดว่าสำหรับผู้เรียนภาษาเกาหลีในระดับต้นก่อนอื่นควรสอนให้เข้าใจลักษณะโครงสร้างของประโยคภาษาเกาหลีและความจำเป็นในการใช้คำบ่งชี้ในไวยากรณ์ภาษาเกาหลีก่อน หลังจากนั้นจึงเริ่มสอนคำบ่งชี้โดยเรียงตามลำดับการเรียนรู้ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่านิสิตบางคนยังแยกลักษณะของคำนามที่มีพยัญชนะตัวสะกดและไม่มีพยัญชนะตัวสะกดไม่ได้ ซึ่งผู้สอนควรอธิบายว่าคำนามที่มีพยัญชนะตัวสะกดหมายถึงคำนามที่พยางค์สุดท้ายมีพยัญชนะอยู่ด้านล่าง และคำนามที่ไม่มีพยัญชนะตัวสะกดหมายถึง คำนามที่พยางค์สุดท้ายไม่มีพยัญชนะอยู่ด้านล่าง เมื่ออธิบายแล้วควรให้ทดสอบความเข้าใจโดยให้นิสิตลองทำแบบฝึก เมื่อนิสิตเข้าใจและสามารถแยกแยะระหว่างคำนามที่มีพยัญชนะตัวสะกดและไม่มีพยัญชนะตัวสะกดได้แล้วจะสามารถใช้คำบ่งชี้ต่าง ๆ ได้ถูกต้องมากขึ้น

ตัวอย่างแบบฝึกแยกคำนามที่มีพยัญชนะตัวสะกดและไม่มีพยัญชนะตัวสะกด

จงเลือกคำนามที่มีพยัญชนะตัวสะกดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำนาม

1)	☐ 우유	☐ 밥
2)	☐ 책상	☐ 의자
3)	☐ 창문	☐ 구두
4)	☐ 딸기	☐ 수박

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเพื่อความเข้าใจเรื่องพยัญชนะตัวสะกดซึ่งลักษณะแบบฝึกหัดแบบนี้สามารถใช้ได้ในช่วงต้นภาคเรียนที่ 1 ที่นิสิตกำลังเริ่มเรียนคำบ่งชี้โดยเฉพาะคำบ่งชี้ที่มีกฎการใช้โดยการพิจารณาจากพยัญชนะตัวสะกด เช่น 이/가, 을/를, 은/는, 와/과, (으)로 ฯลฯ เพื่อให้นิสิตสามารถแยกคำนาม และสามารถนำคำบ่งชี้มาเติมหลังคำนามได้อย่างถูกต้อง

2. การสอนนิสิตเลือกใช้คำบ่งชี้ถูกประเภท

หลังจากที่นิสิตเข้าใจและสามารถแยกแยะระหว่างคำนามที่มีพยัญชนะตัวสะกดและไม่มีพยัญชนะตัวสะกดได้แล้วจึงเริ่มสอนลักษณะของคำบ่งชี้โดยเริ่มอธิบายตั้งแต่ชนิดความหมายและวิธีการใช้คำบ่งชี้อย่างละเอียดจากการวิเคราะห์ตำราเรียนภาษาเกาหลีของนิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ที่มหาวิทยาลัยทั้ง 6 แห่งใช้ในการเรียนการสอนมีการเรียงลำดับการสอนคำบ่งชี้แตกต่างกันเล็กน้อย ทั้งนี้การสอนคำบ่งชี้ภาษาเกาหลีเริ่มจากจำแนกชนิดของคำบ่งชี้ พร้อมทั้งอธิบายความหมายรวมทั้งหน้าที่ของคำบ่งชี้ต่างๆ และยกตัวอย่างประกอบจะทำให้นิสิตสามารถเลือกใช้คำบ่งชี้ได้ถูกประเภท ทั้งนี้หากพิจารณาจากการจำแนกชนิดของคำบ่งชี้ของ 남기심·고영근 (1993) จะสามารถจัดเรียงเนื้อหาในการสอนคำบ่งชี้ภาษาเกาหลีได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ชนิดของคำบ่งชี้ภาษาเกาหลี

ชนิดของคำบ่งชี้		คำบ่งชี้
คำบ่งชี้แสดงหน้าที่	คำบ่งชี้ประธาน	이/가, 께서
	คำบ่งชี้ภาคแสดง	이다/다
	คำบ่งชี้กรรม	을/를
	คำบ่งชี้เสริม	이/가
	คำบ่งชี้คุณศัพท์	의
	คำบ่งชี้วิเศษณ์	에, 에게, 한테, 께, 에서, 에게서, 한테서, (으)로, 하고
	คำบ่งชี้เชื่อม	와/과, 하고, (이)랑
	คำบ่งชี้ช่วย	은/는, 도, 만, 뿐, 까지, 마저, 조차, 부터, 마다, (이)야, (이)나, (이)나마

จากผลการวิจัย การที่นิสิตใช้คำบ่งชี้วิเศษณ์ 'ㄹ, ㄹ서' ผิดมากที่สุดทำให้ความหมายของประโยคคลาดเคลื่อน การสอนจึงควรเริ่มสอนจากการแยกลักษณะการใช้คำบ่งชี้ทั้งสองนี้ ซึ่งต้องพิจารณาจากคำกริยาที่นำมาใช้ก่อน โดยลักษณะการใช้คำบ่งชี้ทั้งสองมีหลักไวยากรณ์ที่อธิบายไว้ชัดเจน แต่การที่นิสิตใช้ผิดมากที่สุดเป็นเพราะความไม่เข้าใจและการขาดการฝึกฝนอย่างเพียงพอ ดังนั้นในด้านการสอนจึงควรเน้นการฝึกฝนการใช้ 'ㄹ, ㄹ서' ให้มาก เช่น มีการฝึกแต่งประโยคซ้ำ ๆ หลายครั้ง อีกทั้งควรมีการทดสอบความเข้าใจด้วยการให้นิสิตทำแบบทดสอบเติมคำบ่งชี้ทั้งสองนี้อีกครั้ง

นอกจากนี้ในการสอนคำบ่งชี้ไม่ควรสอนแต่คำบ่งชี้ แต่ควรอธิบายคู่กับคำกริยาที่ใช้กับคำบ่งชี้ นั้น ๆ จะทำให้นิสิตเข้าใจและนำคำบ่งชี้ไปใช้ได้ถูกต้องมากขึ้น

3. การสอนนิสิตไม่ให้ใส่คำบ่งชี้ซ้ำซ้อน

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่านิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ใส่คำบ่งชี้มากกว่าหนึ่งคำด้านหลังคำนามซึ่งถือเป็นการใส่คำบ่งชี้ซ้ำซ้อน ผู้วิจัยคิดว่านอกจากการอธิบายและให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการใส่คำบ่งชี้แก่นิสิตแล้ว ควรมีการฝึกเพื่อไม่ให้นิสิตมีความบกพร่องในการใช้คำบ่งชี้ลักษณะนี้ ซึ่งควรเป็นแบบฝึกที่ให้นิสิตเลือกคำบ่งชี้ที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาเกาหลีทั้งสองคำ แต่ให้เลือกคำบ่งชี้ที่เหมาะสมกับบริบทเพียง 1 คำเท่านั้น

ตัวอย่างแบบฝึกเพื่อไม่ใส่คำบ่งชี้ซ้ำซ้อน

จงวงกลมล้อมรอบคำบ่งชี้ที่เหมาะสมเพียง 1 คำเท่านั้น

1) 저는 개(도, 를) 좋아하고 고양이(도, 를) 좋아해요.

(ดิฉันชอบสุนัขด้วยและชอบแมวด้วย)

2) 나는 커피숍에서 차(와, 를) 커피를 마셔요.

(ฉันดื่มน้ำชาและกาแฟที่ร้านกาแฟ)

แบบฝึกลักษณะข้างต้นนี้เป็นแบบฝึกที่ให้นิสิตเลือกคำบ่งชี้ซึ่งถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาเกาหลีทั้งสองคำ แต่ให้เลือกคำบ่งชี้ที่เหมาะสมกับบริบทเพียง 1 คำเท่านั้น ซึ่งการทำแบบฝึกในลักษณะนี้ควรมีการตรวจสอบความหมายภาษาไทยไว้ด้านหลังประโยคเพื่อให้นิสิตเข้าใจความหมายที่ต้องการสื่ออย่างแท้จริง การฝึกเช่นนี้ซ้ำ ๆ หลายครั้งจะทำให้นิสิตเกิดความคุ้นเคยกับการใช้คำบ่งชี้หลังคำนาม 1 คำเท่านั้น และความบกพร่องจากการใช้คำบ่งชี้ซ้ำซ้อนจะค่อย ๆ ลดลง

4. การสอนให้นิสิตสะกดคำบ่งชี้ให้ถูกต้อง

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่านิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 สะกดคำบ่งชี้ผิดในจำนวนไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับลักษณะการใช้คำบ่งชี้ลักษณะอื่น ๆ แต่ก็ถือว่ามึนลึตจำนวนหนึ่งที่สะกดคำบ่งชี้ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาเกาหลีอื่น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่าผู้สอนควรเน้นการฝึกฝนให้นิสิตสะกดคำบ่งชี้ให้ถูกต้องดังตัวอย่างแบบฝึกนี้

ตัวอย่างแบบฝึกสะกดคำบ่งชี้ให้ถูกต้อง

จงเลือกข้อที่ถูกที่สุดเพียง 1 ข้อ

1) 아침 9 시 ..... 오후 1 시..... 한국어 수업이 있어요.

① 부터, 가지	② 부터, 까지
③ 보터, 까지	④ 보터, 가지

2) 어머니..... 한국에 오십니다.

① 게서	② 께서
③ 께서	④ 게서

แบบฝึกลักษณะข้างต้นนี้จะช่วยให้นิสิตจำการสะกดคำบ่งชี้ได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น หลังจากที่มีการอธิบายลักษณะและกฎการใช้คำบ่งชี้แต่ละคำแล้วผู้สอนควรให้นิสิตทำแบบฝึกลักษณะนี้เพื่อตรวจสอบว่านิสิตสามารถสะกดคำบ่งชี้ขึ้น ๆ ได้อย่างถูกต้องแล้ว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การทำวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยลักษณะการใช้คำบ่งชี้ของนิสิตเอกภาษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 เท่านั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้นควรมีการศึกษาวิจัยกับนิสิตชั้นปีอื่น ๆ ด้วย
2. ควรทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความสามารถของนิสิตเกี่ยวกับลักษณะการใช้ไวยากรณ์ภาษาเกาหลีด้านอื่น ๆ ของนิสิต เช่น ลักษณะการผันคำกริยา ลักษณะการใช้คำแสดงกาล การแสดงความรู้สึก เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กำชัย ทองหล่อ. (2540). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์รวมสาส์น.
- ปรีศ วงศ์อินเสน. (2550). **หลักภาษาเกาหลี**. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- Ihm Ho Bin et al. (1988). **Korean Grammar for International Learners**. Seoul: Yonsei University Press.
- 고석주 외. (2004). **한국어 학습자 말뭉치와 오류 분석**. 서울: 한국문화사.
- 김종록. (2008). **외국인을 위한 표준 한국어 문법**. 서울: 도서출판박이정.
- 김청숙 외. (2005). **외국인을 위한 한국어 문법 1**. 서울: 국립국어원.
- 남기심·고영근. (1993). **표준 국어문법론**. 서울: 탑출판사.
- 노대규. (2007). **외국어로서의 한국어 교육**. 서울: 푸른사상.
- 박영순. (2006). **외국어로서의 한국어교육론**. 서울: 월인도서출판.
- 백봉자. (1999). **외국어로서의 한국어문법 사전**. 서울: 연세대학교 출판부.
- 서정수. (1998). **국어문법**. 서울: 한양대학교 출판원.
- 싯티니 탐마차이. (2001). **한국어 쓰기 지도에 관한 연구 - 태국인 학습자의 오류를 중심으로-**. 서울대학교 사범대학 석사학위논문.
- 이익섭·이상억. (1997). **한국어의 언어**. 서울: 신구문화사.
- 이희자·이종희. (1998). **텍스트분석적 국어 조사의 연구**. 서울: 한국문화사.
- 이희자·이종희. (2001). **한국어 학습용 어미·조사 사전**. 서울: 한국문화사.
- 임호빈 외. (2004). **외국인을 위한 한국어문법**. 서울: 연세대학교 출판부.
- 정재주. (2007). **태국인 한국어 학습자의 쓰기 오류에 관한 연구 -초급을 중심으로-**. 선문대학교 교육 대학원 석사학위논문.
- 한길. (2006). **현대 우리말의 형태론**. 서울: 도서출판역락.
- 한재영 외. (2005). **한국어 교수법**. 서울: 태학사.
- 허용 외. (2007). **외국어로서의 한국어교육학 개론**. 서울: 도서출판역락.